

**СОВЕТ АЛЕКСАНДРОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЛАИШЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
422613 н.п. им. «25 Октября»
тел: 8-(84378) -3-54-22
факс: 8-(84378) -3-54-22

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АЛЕКСАНДР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

422613 н.п. им. «25 Октября»
тел: 8-(84378) -3-54-22
факс: 8-(84378) -3-54-22

2019 елның 24 июленнән

№ 24

КАРАР

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Александр авыл жирлеге Советының 2018 елның 27 ноябрендәге 47 номерлы “Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы Нигезләмә хакында”
каарына үзгәрешләр керту турында**

“Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда” 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль законы, “Коррупциягә каршы тору түрүнда” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законы, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт түрүндагы 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Кодексы, «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Александр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән Лаеш муниципаль районы Александр авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ.:

1. Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне әлеге каарга күшымта нигезендә (2019 елның 14 мартандагы 4 номерлы үзгәрешләр белән) бәян итәргә.

2. Әлеге каарны Интернет-мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Хокукый мәгълүматның рәсми порталындагы веб-адрес буенча бастырып чыгарырга (халыкка җиткәрергә): <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Лаеш муниципаль районының Интернет-мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә рәсми сайтында урнаштырырга: <http://laishovo.tatarstan.ru>.

3. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үзем артынан калдырам.

**Лаеш муниципаль районы
Александр авыл жирлеге
башлыгы вазифаларын башкаручы**

Э.А.Мингалеева

Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы
Александр авыл жирлегенде Советының
2019 елның 24 июленнән
24 номерлы Каарына
Күшымта

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы
Александр авыл жирлегенде муниципаль хезмәт турыйндағы
Нигезләмә**

**I. Гомуми нигезләмәләр
1. Жайга салу предметы**

Әлеге Нигезләмә Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегенде муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәгә мөнәсәбәтләрне жайга сала, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегенде муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий хәлен (статусын) билгели. Әлеге Нигезләмә белән дайми нигездә эш итүче һәм юридик затлар булган муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре әгъзалары (алга таба - муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре) депутатлар, Жирле үзидарәнен сайланап куелган органнары әгъзалары, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфай затлары, сайлау комиссияләре әгъзалары (алга таба-муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре) статусы, хәлиткеч тавыш бирү хокуки белән билгеләнми, чөнки күрсәтелгән затлар (алга таба - муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар) муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

2. Муниципаль хезмәт

1. Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегенде муниципаль хезмәт - хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләүче муниципаль хезмәт вазыйфаларында дайми нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданнарның һөнәри эшчәнлеге.
2. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле торган муниципаль берәмлек тора.
3. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) булып Лаеш муниципаль районы Александр авыл жирлеге башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесе, Лаеш муниципаль районы сайлау комиссиясе рәисе яки яллаучы (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат тора ала.

3. Муниципаль хезмәтнең хокукий нигезләре

1. Александр авыл жирлегенде муниципаль хезмәтнең хокукий нигезләрен Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турыйнда" 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба-Федераль закон) тәшкил итә - "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турыйнда" Федераль закон) һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турыйнда Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Александр авыл жирлеге Уставы, әлеге Нигезләмә, гражданнар җыеннарында кабул

ителгән карарлар һәм Лаеш муниципаль районның башка муниципаль хокукий актлары.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт законнарының гамәлдә булуы "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында"Федераль законда каралган үзенчәлекләре белән тараала.

4. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары булып торалар:

- 1) кеше һәм граждан хокуклары һәм ирекләре приоритеты;
- 2) Россия Федерациясе дәүләт төле булган гражданнарның муниципаль хезмәткә тигез үтүе һәм аны үтүнең тигез шартлары, женес, раса, милләт, чыгышына, милләтенә һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә, ;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеге һәм компетентлығы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылығы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий һәм социаль якланганлығы;
- 9) үз вазыйфаларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылығы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

5. Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенең үзара бәйләнеше

Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенең (алга таба - дәүләт граждан хезмәте) үзара бәйләнеше аша тәэмин ителә:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренең бердәмлеге;
- 2) муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәтен узганда чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеке;
- 3) муниципаль һәм граждан хезмәте һәм ёстәмә һөнәри белем өчен кадрлар әзерләүгә карата таләпләрнең бердәмлеке;
- 4) муниципаль хезмәт стажын исәпләгендә дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләп чыгарганда һәм дәүләт граждан хезмәте стажын исәпкә алганда муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу;
- 5) муниципаль хезмәткәрләрнең һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләүнең һәм социаль гарантияләренең төп шартлары чагыштырмасы;;
- 6) муниципаль хезмәтне узган гражданнарны һәм дәүләт граждан хезмәтен узган гражданнарны, шулай ук туендыруучысын югалткан очракта аларның гайлә әгъзаларының дәүләт пенсия белән тәэмин итүнең төп шартлары чагыштырмасы.

II. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

6. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры»

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органында, сайлау комиссиясе

аппаратында, Александр авыл жирлеге Уставы нигезендә төзелә торган, жирле үзидарә органы, жирлек сайлау комиссиясе вәкаләтләрен үтәүне тәэммин иту буенча билгеләнгән вазыйфалар даирәсендә билгеләнгән.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның Александр авыл жирлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә билгеләнә (элеге Нигезләмәнен 1 нче күшүмтасы). Лаеш муниципаль районның Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры жирле үзидарә органнары буенча классификацияләнгән муниципаль хезмәт вазыйфалары, тарихи ыем башка жирле традицияләрне исәпкә алыш билгеләнә торган вазыйфаларның төркемнәре ыем функциональ билгеләре исемлегеннән гыйбарәт.

3. Жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратының штат расписаниесен төзегендә ыем раслаганда Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының икеләтә атамасы, әгәр дә булса, рөхсәт ителә:

1) жирле үзидарә органы житәкчесе урынбасары элеге органның структур бүлекчәсе житәкчесе булып тора;

2) жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе житәкчесе урынбасары элеге органның структур бүлекчәсендә бүлекчә житәкчесе булып тора.

5. Башка жирле үзидарә органы (башка структур бүлекчә) житәкчесе вазыйфасының исеме Александр авыл жирлеге Уставы ыем (яки) башка муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының классификациясе, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының ыем Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының ыем

1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәгө төркемнәргә бүленә::

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең эйдәп баручы вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының ыем Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтенең тиешле вазыйфаларына ыем дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына куела торган квалификация таләпләрен исәпкә алыш, чагыштырмасы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем ыем күнекмәләргә, шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле карапы булган очракта - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килүе таләп ителә.

2. Һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәклे таләпләр муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә, алар муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә ыем күнекмәләргә

квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең ынәри хезмәт эшчәнлеге төренә қәм өлкәсенә бәйле рәвештә аның вазыйфаи Инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи Инструкциясе белән шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

3. Лаеш муниципаль районның Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен белемнәргә карата түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә (белем белән махсус белемнәр жыелмасы аңлашыла, ул билгеле бер эшчәнлек өлкәсендә эш башкарырга мөмкинлек бирә торган һөнәри әзерлек вакытында сатып алына торган белемнәр жыелмасы аңлашыла): муниципаль хезмәтнең кече қәм өлкән вазифалары буенча-Россия Федерациясе қәм Татарстан Республикасы Конституциясен белү; Россия Федерациясендә қәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турындагы законнарны; Александр авыл жирлеге Уставын; муниципаль хезмәт узуны оештыру нигезләре; Лаеш муниципаль района Александру авыл жирлеге вәкиллекле қәм башкарма хакимиите органнары структуралары; хезмәт вазыйфаларын башкаруга карата тиешле эшчәнлек өлкәләрен жайга салучы законнар; гражданнар (гражданнар мөрәҗәгатьләре) белән эшләүне билгели торган норматив-хокукий актлар; гражданнарның шәхси мәгълүматларын қәм мәгълүматларын яклау буенча норматив-хокукий актлар; жирле үзидарәнен тиешле органы структуралары; тиешле вазыйфага кагылышлы өлешендә оешмаларга қәм халыкка күрсәтелә торган дәүләт қәм муниципаль хезмәтләрнең административ регламентлары; хезмәт мәгълүматы, эш башкару нигезләре белән эшләү тәртибе; хезмәтне саклау, техника куркынычсызлығы қәм янгынга каршы саклау кагыйдәләре қәм нормалары; муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принциплары; ; эш этикеты кагыйдәләре; оргтехникадан, офис жиңизларыннан файдалану кагыйдәләре; муниципаль хезмәтнең эйдәп баручы қәм төп вазифалары буенча - муниципаль хезмәтнең кече қәм өлкән вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук жирле үзидарә органнары структурасын, оешмаларга қәм халыкка тиешле структур бүлекчә тарафыннан күрсәтелә торган дәүләт қәм муниципаль хезмәтләрнең административ регламентларын белү; Лаеш муниципаль района Александру авыл жирлеге норматив хокукий актларын әзерләү, килештерү қәм кабул итү тәртибе; ; документлар эйләнеше кагыйдәләре қәм эш башкару технологияләре (документларны алыш бару, мәгълүматны саклау қәм чыгару); муниципаль хезмәтнең югары вазифалары буенча-муниципаль хезмәтнең эйдәп баручы қәм төп вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук Идарәнен оештыру структураларының төп төрләрен, функциональ бурычларын қәм эш стильтарен белү; вазифаи бурычларны үтәү, хезмәтне оештыру; персонал белән идарә итү нигезләрен, массакүләм мәгълүмат чаралары белән эшләү формаларын қәм методларын белү.

4. Лаеш муниципаль районның Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен күнекмәләргә карата түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре куела (тәжрибә астында, куелган бурычларны хәл итү өчен алынган белемнәрне практикада куллана белү күнекмәләр астында аңлана): муниципаль хезмәтнең кече қәм өлкән вазифалары буенча-компьютер техникасы, оргтехника қәм коммуникация чаралары белән эшли белү; шәхси хезмәтне оештыру қәм эш вакытын планлаштыру; югары стилистик дәрәҗәдә аналитик, эшлекле қәм белешмә-мәгълүмат характеристындагы документлар төзу; эшлекле қәм ынәри аралашу; заманча мәгълүмат технологияләре қәм мәгълүмат системалары белән эшләү.; муниципаль хезмәтнең эйдәп баручы қәм төп вазифалары буенча - муниципаль хезмәтнең кече қәм өлкән вазифалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук югары стилистик дәрәҗәдә аналитик, эшлекле қәм белешмә-мәгълүмати характеристердагы документларны редакцияли белү; куелган бурычларны үтәүне тәэммин итү; идарәчел каарлар кабул итү өчен тәкъдимнәр әзерләү; тиешле эшчәнлек өлкәсендә чаралар оештыру, әзерләү қәм үткәру; перспектив қәм агымдагы

планнарны үтәу; куелган бурычларны үтәүне тәэммин итү.; идарә итү каарларын оператив гамәлгә ашыру; житәкче катнашында чараларны оештыру яғыннан тәэммин итү; муниципаль хезмәтнең югары вазифалары буенча-муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы ńем төп вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук оештыру-боеру эшчәнлеге; идарә каарларын оператив кабул итү ńем тормышка ашыру; куелган бурычларны хәл итүдә планлаштыру, тикшереп тору, системалы яқын килү; кабул ителгән каарларның нәтижәләрен анализлау ńем фаразлау; мәгълүматны анализлау ńем системалаштыру; халық алдында чыгыш ясау; дәүләт хакимияте ńем жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек итү.; мәнфәгатьләр каршылыгына китерә торган проблемалы хәлләрне үз вакытында ачыклау ńем хәл итү; кинәшмәләрне, комиссияләрне, эш төркемнәрен ńем башка чараларны әзерләу ńем үткәру эшләрен оештыру; перспектив ńем агымдагы планнарны төзу ńем үтәу.

5. Мәгълүмати-коммуникацион технологияләр өлкәсендә муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеген ńем компетентлыгын тәэммин итү максатларында әлеге өлкәдә белем ńем күнекмәләргә карата тубәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә: муниципаль хезмәтнең кече, өлкән ńем әйдәп баручы вазыйфалары буенча - аппарат ńем программа тәэммин ителешен белү; ведомствоара документ эйләнеше мөмкинлекләрен куллануны да кертеп, муниципаль органнарда заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллану мөмкинлекләрен ńем үзенчәләрне; компьютерның эчке ńем периферия җайламналары, мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрләре, шул исәптән Интернет чөлтәре белән эшләу күнекмәләрен; операцион системада эшләү, текст мөхәррирендә эшләү; электрон почта белән идарә итү; электрон почта; электрон таблицалар белән эшләү; претензияләр әзерләү; электрон документларда график объектларны куллану; мәгълүмат базалары белән эшләү; муниципаль хезмәтнең төп ńем югары вазифалары буенча-муниципаль хезмәтнең кече ńем өлкән вазыйфалары өчен билгеләнгән таләпләр, шулай ук мәгълүмат-коммуникацион технологияләр өлкәсендә хоқукий аспектларны; мәгълүмат-коммуникация технологияләре өлкәсендә дәүләт сәясәтенең программа документларын ńем приоритетларын; халыкка ńем оешмаларга мәгълүмати-коммуникацион технологияләр куллану юлы белән муниципаль хезмәтләр күрсәту өлкәсендә хоқукий аспектларны; проект идарәсе нигезләрен белү.; муниципаль органнарда заманча мәгълүмати-коммуникацион технологияләрне куллану мөмкинлекләрен ńем үзенчәлекләрен исәпкә алып, стратегик планлаштыру ńем төркем эшчәнлеге белән идарә итү күнекмәләре; проектлар белән идарә итү системалары белән эшләү. Тиешле муниципаль органнар эшчәнлегенә мәгълүмати-коммуникацион технологияләр керту мөсьәләләрен алып баручы вазыйфаи затлар; мәгълүматлаштыру мөсьәләләре үз карамагына кергән бүлекчәләр хезмәткәрләре өчен; тиешле муниципаль органда мәгълүмат системаларын булдыру, үстерү ńем аларга идарә итү функцияләре кергән муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук тиешле бүлекчәләргә йөкләнгән функцияләрне автоматлаштыруны тәэммин итүче программа продуктларыннан файдаланучылар булган бүлекчәләр хезмәткәрләре өчен өстәмә ńөнәри белемнәр ńем күнекмәләр исемлеге билгеләнә.: - гражданнар ńем оешмалар белән үзара хезмәттәшлек системасын; муниципаль хакимият органнары тарафыннан төп бурычларны ńем функцияләрне үтәүгә ярдәм итүне тәэммин итә торган исәп-хисап системаларын; ведомствоара хезмәттәшлек системасын; муниципаль мәгълүмат ресурслары белән идарә итү системаларын; мәгълүматларны жыю, эшкәртү, саклау ńем анализлау, электрон архивлар белән идарә итү системаларын; мәгълүмат куркынычсызлыгы системаларын; эксплуатацияләүгә идарә итү системаларын белү; ; - гражданнар ńем оешмалар белән эшләү; ведомствоара хезмәттәшлек системалары белән эшләү; муниципаль мәгълүмат ресурслары белән идарә итү системалары белән эшләү; мәгълүматларны жыю, эшкәртү, саклау ńем анализлау, электрон архивлар белән идарә итү системалары, мәгълүмати куркынычсызлык системалары белән эшләү.

6. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәгә типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә::

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: вазыйфаларның югары, төп һәм эйдәүче төркемнәре өчен югары белем; югары белем яисә урта һөнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен;

2) белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча муниципаль хезмәт стажына яки эш стажына: муниципаль хезмәтнәң югары вазыйфалары буенча-ике елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча кимендә дүрт ел эш стажы; муниципаль хезмәтнәң төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы;

7. Муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек буенча эш стажына, муниципаль хезмәт вазыйфаларын алыш баручы, өлкән һәм кече төркемнәрне биләү өчен әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре билгеләнми.

8. Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә әлеге пункт максатларында шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәте вазыйфаларында башка төрләрдә эш стажы исәпкә алына.

8.1. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре караплан булса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләгәндә, әлеге белгечлек, әлеге юнәлеш буенча эш чоры, әлеге юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында һәм (яки) әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация алғаннан соң әзерлек чоры кертелә.

8.2. Эгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи Инструкциясе белән белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре карапланмаган булса, белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә, әлеге стажга граждан (муниципаль хезмәткәр) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәклө белем һәм осталык алынган, аларга шул дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алғаннан соң, һөнәри белем турында шул дәрәжәдәге документ алынгандан соң, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

9. Контракт буенча билгеләнә торган муниципаль район (шәһәр округы) жирле администрациясе башлыгы вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләп белән идарә эшчәнлеге тәжрибәсенәң кимендә биш ел булыу билгеләнә. Идарә итү эшчәнлеге дигәндә, әлеге өлештә оешма житәкчесе, житәкчे урынбасары, дәүләт органы, Муниципаль орган, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләре вазыйфаларында эшләү күздә тотыла. Контракт буенча билгеләнә торган жирле администрация башлыгы вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләпләр шулай ук Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Столбище авыл жирлеге Уставы белән билгеләнергә мөмкин.

10. Диплом бирелгәннән соң өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, муниципаль хезмәтнәң төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре - муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча бер ел эш стажы билгеләнә.

9. Муниципаль хезмәткәрләрнең сыйныф чиннары

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлек дәрәжәсенәң муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Лаеш муниципаль района Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәгә сыйныф чиннары бирелә: муниципаль хезмәтнәң югары вазыйфаларын биләүче

-1, 2 яки 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче; муниципаль хезмәтнәң төп вазыйфаларын биләүче

-1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшче; муниципаль хезмәтнәң эйдәп баручы вазыйфаларын биләүче

- 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт Кинәшчесе; муниципаль хезмәтнәң өлкән вазыйфаларын биләүче

-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт референты; муниципаль хезмәтенең кече вазыйфаларын биләүче

-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын югараңа күрсәтелгән төркемнәргә керту Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү ńем муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтенең башка вазыйфаларына күчергәндә ńем муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

1. Класс чиннары, алдагы класс чинында билгеләнгән вакытны исәпкә алыш, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

2. Сыйныф чины булырга мөмкин беренче яки чираттагы.

3. Беренче тапкыр билгеле бер төркем муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүче муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класслы класслы класслы чин бирелә.

4. Муниципаль хезмәткә федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъекты класс чины, муниципаль хезмәтенең квалификация разряды булган гражданга көргәндә беренче сыйныф чины муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләп торган вазыйфасына туры китереп бирелә.

5. Класслы чин бирү максатларында әлеге пунктның 4 өлеше нигезендә муниципаль хезмәтенең квалификация разрядларының ńем класс чиннарының билгеләнгән чагыштырмасы, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының ńем Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының чагыштырмасы, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең ńем федераль дәүләт граждан хезмәтенең, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннары чагыштырмасы кулланыла, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәте класслы чиннары, дипломатик Ранглар, хәрби ńем махсус исемнәр нисбәтә.

6. Әгәр әлеге пунктның 5 өлешендә каралган вазыйфалар, класс чиннары ńем квалификация разрядларын исәпкә алыш, муниципаль хезмәт класс чинының әлеге пунктның 4 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрдә булган федераль дәүләт граждан хезмәтенең класс чиннанан, дипломатик рангтан, хәрби яисә махсус исемнән, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класс чигеннән, муниципаль хезмәтенең квалификация разрядыннан түбәнрәк бирелә торган вазыйфалар, класс чиннары ńем квалификация разрядларын исәпкә алыш,, муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт граждан хезмәтенең класс чиннанан, дипломатик рангтан, хәрби яисә махсус исемнән, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класс чиннанан, муниципаль хезмәтенең квалификация разрядыннан ким булмаган класслы чин, ләкин муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә 1 класслы чиннан да югарырак булмаган класслы чин бирелә.

7. Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яисә махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чиннара, муниципаль хезмәтенең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алыша.

8. Беренче сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланганнан соң бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, Муниципаль хезмәт вазыйфасына муниципаль хезмәткәр билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк вакыт узмыйча бирелә.

9. 2 ńем 3 нче сыйныф муниципаль хезмәт секретаре ńем референтының класс чиналарында булуның минималь вакыты-бер ел, 2 ńем 3 нче сыйныф муниципаль хезмәт киңәшчесе ńем 2 нче ńем 3 нче сыйныф муниципаль Киңәшчесе Киңәшчесенең-ике ел, 2 нче ńем 3 нче сыйныф гамәлдәге муниципаль Киңәшчесенең-бер ел. Секретарь, референт, муниципаль хезмәт Киңәшчесе, муниципаль киңәшче ńем 1 класслы гамәлдәге муниципаль Киңәшчесенең класслы чиннарында булу вакыты билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиналарында күтәрелү аларны тиешле төркемнең югара вазыйфаларына күчергәндә мөмкин.

10. Бирелгэн класслы чинда булу срокы аны бирелгэн көннән исәпләнә.

11. Класслы чин бирү турында Каар кабул ителгэн көн дип санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класслы чин бирелгэн очракта класслы чин бирү көне булып муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханы тапшыру көне санала.

12. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә, муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфаларын тиешенчә үтәгәндә ыем муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чинына караганда тигез яки зуррак класс чины караганда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән очракта, алдагы класс чинында муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт узганнын соң бирелә.

13. Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

14. Муниципаль хезмәттә аерым аерым аерым аерым аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы буларак, муниципаль хезмәткәргә класс чины бирелергә мөмкин:

1) тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт узу өчен әлеге пунктның 9 өлешендә билгеләнгән срок тәмамланганчы, ләкин элегрәк бирелгэн класслы чинда алты айдан да иртәрәк булмаса, - муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан югарырак түгел;

2) муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннарның эзлеклелеген сакламыйча, бер баскычка югарырак - 1 класслы, 3 класслы класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, ләкин 3 класслы тиешле чинда муниципаль хезмәт узу өчен әлеге пунктның 9 өлешендә билгеләнгән срок беткәннән дә иртәрәк түгел.

15. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларының элеккеге төркеме чикләрендә югарырак вазыйфага билгеләгәндә, әгәр аның әлеге пунктның 9 өлешендә билгеләнгән элеккеге класс чининда булу вакыты чыккан булса, аңа чираттагы класслы чин бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасына билгеләнгәндә, муниципаль хезмәт вазыйфаларының элек биләгән урынына караганда югарырак төркеменә керүче муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә, әлеге Нигезләмәнен 9 пункты нигезендә, әгәр бу класс чины муниципаль хезмәткәр булган класс чиннан югарырак булса, класс чины бирелә. Бу очракта класс чины эзлеклелек сакламыйча ыем алдагы сыйныф чининда булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

17. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югари төркеменә караган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, вәкаләтләр срокына муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары квалификация имтиханы нәтижәләре буенча бирелә. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

18. Муниципаль хезмәткәрләргә сыйныф чиннары турыдан-туры муниципаль хезмәткәр житәкчесе тәкъдиме буенча яллаучы (эш бирүчө) вәкиле акты белән бирелә.

19. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе ыем аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

20. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында каар, әлеге пунктның 13 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханы үткәрелгэн көннән башлап;

2) класслы чин бирү турында кирәkle барлык документлар белән жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына квалификация имтиханыннан башка класслы чин биргәндә класслы чин бирү турында күрсәтмә көннән башлап.

21. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнен башка вазифаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән киткәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгэн класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнен башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгэн класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгэнче саклана.

22. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында мәгълүмат муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә ыем хезмәт кенәгәсенә кертелә.

11. Муниципаль хезмәтнен класслы чинин саклау ыем аннан мәхрум итү

1. Бирелгэн класс чины муниципаль хезмәткәрләрне биләгән вазыйфасыннан азат

иткәндә ыем муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач та) азат иткәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә кабат кергәндә саклана.

2. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

3. Бирелгән класслы чиннан мәхрум итү суд каары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

III. Муниципаль хезмәткәрнең хокукий хәле (статусы)

12. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәр-федераль законнар ыем Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә муниципаль хокукий актлар, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчаны тоткан өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

2. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләмиләр ыем муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

13. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр моңа хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын ыем бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары ыем хезмәт буенча алга таба хәрәкәт итү шартлары белән танышу.;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle оештыру-техник шартларны тәэмин итү. ;

3) хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турында законнар ыем хезмәт шартнамәсе (контракт нигезендә хезмәт өчен түләү ыем башка түләүләр);

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль озынлыгын билгеләү, ял көннәре ыем эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен үткәрелә торган түләүле ялны тәэмин итә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle мәгълүмат ыем материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту өчен;

6) үз инициативасы буенча муниципаль хезмәт вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукий акт нигезендә өстәмә ыенәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) шәхси эшнәң барлық материаллары, ыенәри эшчәнlek турында бәяләмәләр ыем башка документлар белән, аларны шәхси эшкә керткәнче, шулай ук шәхси эшкә язмача аңлатмалар керту белән танышу.;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый ыем ыенәри мәнфәгатьләрен яклау өчен, ыенәри берлекләр төзү хокукуын да кертеп, берләшмә;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын ыем законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән аларны бозуларга судка шикаять бириүне дә кертеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, әгәр дә ул мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә ыем "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында"Федераль законда башкасы каралмаган булса, яллаучы (эш бириүче) вәкиленә алдан язма хәбәрнамә белән башка түләүле эш башкарырга хокуклы.

14. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын ыем башка норматив хокукий актларын, муниципаль берәмлек Уставын ыем башка муниципаль хокукий актларны үтәргә ыем аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргө;

3) вазыйфаи бурычларны үтәгәндә расасына, милләтенә, теленә, дингә мөнәсәбәтенә ńәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше ńәм гражданың хокукларын, ирекләрен ńәм законлы мәнфәгатыләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын ńәм законлы мәнфәгатыләрен үтәргө.;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнәц сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргө.;

5) вазыйфаи бурычларны тиешле дәрәжәдә үтәу өчен кирәклө квалификация дәрәжәсен сакларга;

6) дәүләт ńәм федераль законнар белән саклана торган серне тәшкил итүче мәгълүматларны, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына ńәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына ńәм абуруна кагылышлы мәгълүматларны таратырга;

7) дәүләт ńәм муниципаль милекне, шул исәптән үзенә вазыйфаи бурычларны үтәу өчен бирелгән мәлкәтне сакларга.;

8) билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе законнарында каралган үзе ńәм үз гайләсе өгъзалары турында белешмәләр тапшырырга;

9) эшкә алучы (эш бирүчегә) вәкиленә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көндә яки чит ил гражданлыгы алган көнне чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргө.;

10) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәткә" федераль законда ńәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәргө, йөкләмәләрне үтәргө, тыюларны бозмаска;

11) мәнфәгатыләр каршылыгына китеrerгә мөмкин булган вазифа йөкләмәләрен башкарганда яллаучы (эш бирүче) вәкиленә язма рәвештә хәбәр итәргө ńәм мондый конфликтларны булдырмая буенча чаралар күрергә.

2. Муниципаль хезмәткәр әлеге хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуклы тугел. Тиешле житәкчедән, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмә алынганда, муниципаль хезмәткәр йөкләмә биргән житәкчегә, федераль законнарның ńәм Россия Федерациясeneц башка норматив хокукый актларының, Татарстан Республикасы законнарның ńәм башка норматив хокукый актларының, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актларның нигезләмәләрен күрсәтеп, язма рәвештә әлеге йөкләмәнен законсызлыгын дәлилләүне тапшырырга тиеш. Житәкче тарафыннан язма рәвештә әлеге йөкләмә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырга тиеш. Хокуксыз йөкләмәне үтәгән ńәм бу йөкләмә биргән очракта житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

15. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

1. Граждан муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый очракта:

1) аны законлы көченә кергән суд каравы белән эшкә сәләтsez яисә чикле эшкә сәләтsez дип тану.;

2) муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча, законлы көченә кергән суд каравы буенча вазыйфаи бурычларны үтәу мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага тартылу;

3) дәүләт ńәм федераль законнар белән саклана торган бүтән серне тәшкил итүче мәгълүматка рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дәгъва итә торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яки муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәу мондый белешмәләрне куллануга бәйле булса;

4) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә яисә аны узуга комачаулаучы ńәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыруның булуы.;"

5) муниципаль берәмлек башлыгы белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлеге вазыйфаи затка буйсынуга яисә аның контроленә бәйле булса, яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга яисә аларның икенчесенең контроленә бәйле булса, муниципаль берәмлек башлыгы белән (муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуна яисә аның контроленә бәйле булса, Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү аларның берсенең турыдан-туры буйсынуна яисә контролльгә алынуна

бәйле;

6) Россия Федерациясе гражданлыгын тұктату, чит ил гражданлыгын тұктату - аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, чит ил гражданлыгын алырга, яисә аларға Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә дайми яшәү хокуқын раслый торған башка документны алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданы, чит ил дәүләтте гражданлыгы булған Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләтте территориясендә дайми яшәү хокуқын раслый торған чит ил гражданын алырга хокуклы., муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы булған, алар нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы очраклардан тыш, чит ил гражданлыгы (чит дәүләтләр) булу; ;

8) муниципаль хезмәткә көргәндә ялган документлар яки ялган мәгълүматлар тапшыру;;

9) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда, "коррупцияға каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендеге 273-ФЗ номерлы Федераль законда (алға таба - "коррупцияға каршы тору турында" Федераль закон) ыңғаша башка федераль законнарда қаралған мәгълүматларны яки муниципаль хезмәткә көргәндә дөрес булмаган яки тұлы булмаган мәгълүматларны тапшырмая; ;

9.1) Нигезләмәнең 18.1 пункттында қаралған мәгълүматларны тапшырмау;

10) чакырылыш буенча хәрби хезмәтне узмаган дип тану, аның законлы нигезләренә ия булмаган килеш, чакыру комиссиясе бәяләмәсе (контракт буенча хәрби хезмәт узған граждандардан тыш) нигезендә - күрсәтелгән бәяләмәгә карата Россия Федерациясе субъектының хәрби хезмәткә чакыру комиссиясенә шикаять бири өчен билгеләнгән срок чыкканнан соң 10 ел әчендә, әгәр күрсәтелгән бәяләмә ыңғаша (яисә) Россия Федерациясeneң тиешле субъектының хәрби хезмәткә чакыру комиссиясе каары күрсәтелгән бәяләмәгә граждан шикаяте буенча судка шикаять белдерелгән булса, , - суд каары законлы көченә көргән көннән алған 10 ел әчендә күрсәтелгән Бәяләмәне чыгарғанда ыңғаша (яисә) Россия Федерациясе субъектының тиешле чакырылыш комиссиясе каары чыгарғанда гражданың курсәтелгән бәяләмәгә карата шикаяте буенча хокуклары бозылмаган дип танылды.

2. Граждан контракт буенча жирле администрация башлығы вазыйфасына билгеләнергә тиеш түгел, ә муниципаль хезмәткәр Муниципаль берәмлек башлығы белән янын туганлык яки үзлекләре (ата-аналары, хатыннары, балалары, абыйлары, сенелләре, шулай ук абыйлары, сенелләре, ата-аналары, ир белән хатынның балалары) очрагында контракт буенча жирле администрация башлығы вазыйфасын били алмый.

2.1. Граждан муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы Рәисе, Рәисе урынбасары ыңғаша аудиторы вазыйфасына билгеләнергә тиеш түгел, ә муниципаль хезмәткәр янын туганлык яисә үзлекләре (ата-аналары, хатыннары, балалары, абыйлары, апалары, сенелләре, ата-аналары, ата-аналары, ирле-хатынлы балалары) белән муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы рәисе, муниципаль берәмлек башлығы, жирле администрация башлығы вазыйфаларын башкара алмый., тиешле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан суд ыңғаша хокук саклау органнары житәкчеләре тарафыннан.

3. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләу өчен билгеләнгән ин чик яшькә житкәннән соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

4. Житәкчे булған муниципаль хезмәткәр, жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау максатларында әлеге жирле үзидарәнең сайланулы профсоюз органында, әлеге вазыйфасы биләгән чорда муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен яклый алмый.

16. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

1. Муниципаль хезмәт үтү сәбәпле муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләу очракта:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына сайлану яисә Россия Федерациясе субъекты дәүләт вазыйфасына билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) қөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән башлангыч қөнәр берлеге оешмасының сайлау органында түләүле сайлау вазыйфасына сайлау; ;

2) шәхсән яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шөгыльләнергә, коммерция оешмасы белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга (сәяси партия белән идарәдә катнашудан тыш; қөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән башлангыч қөнәр берлегенең сайлау органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашырга;; съездда (конференцияләрдә) яки башка ижтимагый оешмасын, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчесе миляк милякчеләр ширкәтләренең гомуми жыелышында катнашу; әлеге коммерциячел булмаган оешмалар (жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән сәяси партиядән қәм қөнәр берлеге органыннан тыш) белән идарә итүдә түләүсез нигездә яисә яллаучы (әш бируч) вәкиленең рөхсәте белән, аларның коллегиаль идарә органнары составына керүдән тыш, ул муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә алынган, яллаучы (әш бируч) вәкиле рөхсәте белән алынган,), муниципаль хокукий актлар нигезендә, муниципаль берәмлек исеменнән муниципаль миляктә булган акцияләр (устав капиталында катнашу өлешләре) белән идарә итү вәкаләтләрен гамәлгә кую тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә, гамәлгә куючы (акционер, катнашучы) оешма қәм ревизия комиссиясе мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшырудан тыш; федераль законнарда каралган башка очракларда;

3) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенде ышанычлы яисә ышанычлы вәкил булырга яисә аңа буйсынырга тиеш;;

4) вазыйфаи хәлгә бәйле рәвештә яисә вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле рәвештә физик қәм юридик затлардан бүләкләүне (буләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял иту, транспорт чыгымнары қәм башка бүләкләүләр) алырга. Беркетмә чарапарына, хезмәт командировкаларына қәм башка рәсми чарапарга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль миляк булып таныла қәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясене тапшырыла. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә алынган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимиите органнары қәм жирле үзидарә органнары, халыкара қәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән үзара нигездә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш, физик қәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга барырга.;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда, матди-техник, финанс қәм башка тәэмин иту чарапарын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга.;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль хәрактердагы мәгълүматларга кертелгән белешмәләрне яки хезмәт вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яки кулланырга.;

8) әгәр дә бу аның вазыйфаи вазыйфаларына керми икән, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлегенә карата гавами фикерләргә, фикер йөртүләргә қәм бәяләүләргә, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, рөхсәт итәргә.;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка, әгәр дә әлеге оешмалар қәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керсә, чит ил дәүләтләренең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең қәм дини берләшмәләрнең мактаулы қәм маҳсус исемнәрен (фәнни) кабул итәргә, әгәр дә аның вазыйфаи вазыйфаларына әлеге оешмалар қәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керсә, муниципаль берәмлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка;

10) сайлау алды агитациясе ёчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация ёчен вазифаи нигезләмә өстенлекләреннән файдаланырга.;

11) үз вазыйфай урынын сәяси партияләр, дини ьюм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә файдаланырга, шулай ук құрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами мөнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләрнен, дини ьюм башка ижтимагый берләшмәләрнен (ьюнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар ьюм ижтимагый үзешчәнлекнең бүтән органнарыннан тыш) структураларын булдырырга яисә құрсәтелгән структураларны булдыруға ярдәм итәргә.;

13) хезмәт бәхәсен җайга салу максатларында вазыйфай бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенең халықара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, идарә итү органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның бүтән органнары ьюм Россия Федерациясе территорияндә эш итүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә.;

15) бары тик чит дәүләтләр, халықара ьюм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары ьюм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финансдан торган түләүле эшчәнлеккә яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язма рөхсәтеннән башка, әгәр дә Россия Федерациясенең халықара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, шөгыльләнергә.

2. Жирле администрация башлыгы вазыйфасын контракт буенча биләгән муниципаль хезмәткәр, укытучы, фәнни ьюм башка ижади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни ьюм башка ижади эшчәнлек, Россия Федерациясенең халықара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халықара ьюм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары ьюм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финансдан алмый. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, идарә итү органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган оешмаларның башка органнары ьюм Россия Федерациясе территорияндә эш итүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

3. Муниципаль хезмәттән киткәннән соң граждан оешма яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисә хезмәт вазыйфаларын башкару белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга хокуклы түгел.

4. Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән киткәннән соң, ике ел дәвамында, әгәр бу оешма белән муниципаль (административ) идарәнен аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай (хезмәт) бурычларына керсә, әлеге оешмада граждан-хокукый шартнамә шартларында эшне башкарырга ьюм башкарырга хокуклы түгел., муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү ьюм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган мәнфәгатьләр конфликтин җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка.

17. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылыгын җайга салу

1. Элеге Нигезләмәнең максатлары өчен "коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән "мәнфәгатьләр каршылыгы" төшенчәсе кулланыла.

2. Элеге Нигезләмәнең максатлары өчен "коррупциягә каршы тору турында" Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән "шәхси қызықсыну" төшенчәсе кулланыла.

3. Мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә җайга салу мәнфәгатьләр каршылыгын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазифаи яки хезмәт хәлен үзгәртүдә, хәтта аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфай (хезмәт) бурычларны үтәудән читләштергәнчегә кадәр ьюм (яки) аның мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килүгә сәбәп булган табыштан баш тартуда булырга мөмкин. 4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затның қыйммәтле кәгазыләрен (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) биләве мәнфәгатьләр конфликтине китерсә яки китерә алса, құрсәтелгән зат үзенә караган қыйммәтле кәгазыләрне (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе граждан

законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

5. Мәнфәгатьләр каршылыгын, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрү муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында мәгълүм булган эшкә алушы (эш бирүче) вәкиле, муниципаль хезмәткәрне биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштереп калу чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмау яисә жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

7. Муниципаль хезмәткәрнең үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе, мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрү яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне тәэмmin иту ńем жирле үзидарә органында, муниципаль берәмlek сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы ńем муниципаль хокукий акт белән билгеләнә торган тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтyn жайга салу өчен муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәу ńем мәнфәгатьләр конфликтyn жайга салу буенча комиссияләр (алга таба әлеге пунктta - Комиссия) төзелергә мөмкин.

9. Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмlekneң сайлау комиссиясенең хокукий акты белән дайми булмаган нигездә төзелә. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы ńем персональ составы, аның эш вакыты ńем тәртибе билгеләнә.

10. Комиссия составына муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында яллаучы (эш бирүче) вәкиле ńем (яки) аның вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук фәнни, мәгариф ńем (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез эксперtlар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

11. Комиссия составы комиссия кабул иткән каарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр каршылыклары килеп чыгу мөмкинлегеннән мәхрум ителсен өчен төзелә.

17.1. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр бурыйчлы:

1) вазыйфа вазыйфаларны намус белән, югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга.;
2) Барлык физик ńем юридик затларга ńем оешмаларга тигез, гадел мөнәсәбәтне тәэмmin итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, ńөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга ńем оешмаларга өстенлек бирмәскә ńем мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга, оешмаларга ńем гражданнарга карата ялган мөнәсәбәт булдырмаска;

3) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән башкарууга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) ńем башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый ńем дини берләшмәләр ńем башка оешмалар каарларының ńөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;

5) гражданнар белән мөрәжәгатьтә корректлык курсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә ńем гореф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтү;

7) төрле этник ńем социаль төркемнәрен, шулай ук конфессияләрнең мәдәни ńем башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга.;

8) милләтара ńем конфессияара татулыкка ярдәм итү;

9) аның абуруна яки муниципаль орган абуруна зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкчे булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый ńем дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

18. Керемнэр, чыгымнар, милек ыэм милем харктерындагы йөклөмәләр турында мәгълүмат бирү

1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалаучы гражданнар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр үз керемнәре, мөлкәте ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) ыэм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мөлкәте ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда ыэм форма буенча тапшырыла.

2. Муниципаль хезмәткәр, замещающий вазыйфасы муниципаль хезмәт, включенную тиешле исемлеге, бурычлы белешмәләр бирергә турында үз чыгымнары турында, шулай ук үз хатынының (ире) ыэм балигъ булмаган балаларының тәртиптә ыэм форма буенча, алар, билгеләнгән тәкъдим итү өчен белешмәләр бирү турында керемнәре, чыгымнары турында, мөлкәтләре ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре дәүләт гражданский хезмәткәрләр Татарстан Республикасы.

3. Муниципаль хезмәткәр чыгымнарының, аның хатынының (иренен) ыэм балигъ булмаган балаларының керемнәренә туры килүен тикшереп тору "коррупциягә каршы тору туринда" Федераль законда ыэм "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның ыэм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору туринда" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациисе Президентының норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль хокукий актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Элеге пункт нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек ыэм милем харктерындагы йөклөмәләре туринда белешмәләр, федераль законнар белән дәүләт ыэм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән очракта, конфиденциаль харктердагы белешмәләр булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренен) ыэм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре туринда мәгълүматлардан, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына, шулай ук физик затларның, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, мөлкәте ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре туринда белешмәләрдән турыйдан-туры яисә турыйдан-туры булмаган формада иганә (взнослар) жыю өчен файдалану рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре туринда яки бу белешмәләрдән Россия Федерациисе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациисе законнары нигезендә жаваплы.

7. Тапшырмаган муниципаль хезмәткәрләргә туринданың мәгълүматларны үз керемнәре, чыгымнары туринда, мөлкәтләре ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре туринда, шулай ук керемнәре, чыгымнары туринда, мөлкәтләре ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре, хатынының (ире) ыэм балигъ булмаган балаларының очракта, тамаша, мондый белешмәләр бирү мәҗбүри, йә тамаша заведомо недостоверных яки тулы булмаган мәгълүмат булып тора правонарушением, влекущим увольнение муниципаль хезмәткәрнең белән муниципаль хезмәт.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан керемнәре, мөлкәте ыэм мөлкәти харктердагы йөклөмәләре туринда Россия Федерациисе норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткәр гәрәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнен дөреслеген ыэм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу, аларның "коррупциягә каршы тору туринда" Федераль законда ыэм Россия Федерациисенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларын үтәү туринда чикләүләрне ыэм тыюларны, таләпләрне

үтэг Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалаучы гражданнарга карата оператив-эзләү чараларын уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар, мондый вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, мондый гражданнарның иренә (иренә) ыэм муниципаль хезмәткәрләрнең балигъ булмаган балаларына карата муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә жибәрелә.

10. Лаеш муниципаль районның Лаеш шәһәре Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын башкаручы зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, милек ыэм милек характеристындагы йөкләмәләр турында белешмәләр Лаеш муниципаль районның «Интернет "мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә рәсми сайтында урнаштырыла.

11. Керемнәре, чыгымнары, мөлкәте ыэм мөлкәти характеристындагы йөкләмәләре турында әлеге статьяның 10 өлеше нигезендә тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген ыэм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президенты карары буенча гамәлгә ашырыла.

12. Әлеге статьяның 10 өлеше нигезендә башкарылган тикшерү нәтиҗәсенә Лаеш муниципаль районның Лаеш шәһәре Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын контракт, чикләүләр, тыюлар, әлеге Федераль законда, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның чыгымнарының ыэм башка затларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән бурычларны үтәмәү фактларын, контракт буенча Лаеш муниципаль района Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче затның үтәмәү фактларын ачыклаганда", "Аерым категория затларга счетлар (кертемнәр) ачуны ыэм ия булуны, Россия Федерациясе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында акча ыэм кыйммәтләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булу ыэм (яки) алардан файдалануны тью турында" 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән вәкаләтле орган контракт буенча Лаеш муниципаль района Александр авыл жирлеге башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать итә, бүтән дисциплинар жәланы тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле Александр авыл жирлеге Советына яисә судка куллануда.

13. Татарстан Республикасы дәүләт органы (курсәтелгән органның коррупциячел ыэм башка хокук бозуларны профилактикалау эшне өчен җаваплы бүлекчәсе яисә вазыйфаи заты), тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларның, шулай ук аларның хатынының (иренен) ыэм балигъ булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп торуны гамәлгә ашыручи Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

18.1. Интернет "мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүматны тапшыру"

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы "Интернет" булган гражданнарының мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге сайтларның адреслары ыэм (яки) битләре турында мәгълүматлар, шулай ук аларның тәңгәлләштерергә мөмкинлек бирүче белешмәләр яллаучы вәкиленә тапшыралар:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданнар-муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь ел эчендә хезмәткә кергәндә;
- 2) муниципаль хезмәткәр - курсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәр, муниципаль

хезмәткәрләрнең вазыйфай бурычларын үтәү қысаларында ńәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат орнаштыру очракларын тыш, ел саен.

2. Элеге пунктның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тарафыннан хисаптан соң килә торган елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Шуши пунктның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча тапшырыла.

3. Яллаучы вәкиле карапы буенча вакаләтле муниципаль хезмәтләр "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачылар ńәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан урнаштырылган ńәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны эшкәртә, шулай ук әлеге пунктның 1 пункты бар. өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген ńәм тулылыгын тикшерә.

IV. Муниципаль хезмәткә керү тәртибе, аны үтгү ńәм туктату

19. Муниципаль хезмәткә керү

1. 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче ńәм "Россия Федерациясе Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон ńәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр боларак керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда җенес, раса, милләт, чегыш, милек ńәм вазифа хәле, яшәү урыны, дин, ижтимагый берләшмәләргә карау, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең ńөнәри ńәм эш сыйфатларына байле булмаган башка шартлардан чыгып, нинди дә булса турыдан-муниципаль хезмәткәрләр туры яки турыдан-туры чикләүләр яки өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

3. Муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнарның тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү ńәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;;

2) федераль башкорт хакимият органнары хакимият органнары тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкәләтле вәкилләге белән билгеләнгән форма буенча үз кулы белән турылган ńәм имзаланган анкета.;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсендә, хезмәт килеше (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) Мәгариф турында документ; 6) Мәжбүри пенсия иминиятенең иминият таныклыгы, хезмәт килеше (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

7) физик затның Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органының исәпкә куелуы турында таныклык.;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запастагы гражданнар ńәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулый торган авыруның булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе.;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен керемнәр, милек ńәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләр;

10.1) Нигезләмәнен 18.1 пунктында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе президентлары указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларында каралган башка документлар.

4. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрында" Федераль закон, Татарстан Республикасының муниципаль хезмәт түрләндеги Кодексы, муниципаль хезмәткә көргәндә гражданнар тарафыннан тарафыннан тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин. Аерым муниципаль берәмлекләрдә федераль законнар белән муниципаль хезмәткә көргәндә гражданнар тарафыннан бирелгән тарафыннан бирелә торган белешмәләрне тикшерүгә ёстәлмә таләпләр куя ала.

5. Шушы пунктның 4 өлешендә каралган тикшерү барышында гражданиның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар билгеләнгән очракта, күрсәтелгән гражданнар муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләрендә язма рәвештә хәбәр ителә.

6. Гражданнарның муниципаль хезмәткә килүе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүе нәтижәсендә, "Россия Федерациясе Федерациясендә муниципаль хезмәт түрында" Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

7. Жирле администрация башлыгы вазыйфасына күрсәтелгән вазыйфанды биләүгә конкурс нәтижәләре буенча керә торган гражданнар контракт төзи. Контракт буенча төзелә администрациясе вазыйфасын биләү тәртибе һәм элеке вазыйфага контракт буенча билгеләнүче зат белән контракт төзү һәм өзү тәртибе "Россия Федерациясе Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гоми принциплары түрында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон номеры белән билгеләнгән. Контракт буенча буенча жирле администрациясе башлыгы вазыйфасына билгеләнүче зат белән контрактның типлаштырылган формасы шуны Нигезләмәгә 2 нче күшымта белән билгеләнгән.

8. Гражданнарның муниципаль хезмәткә керүе яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү түрләндеги актлары белән рәсмиләштерелә.

9. Муниципаль хезмәткә хезмәт килеше яклары-яллаучы (эш бирүче) вәкиле һәм муниципаль хезмәткәр.

10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәтнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм формасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

20. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә Конкурс

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе төзүгә бәйгә үткәрелергә мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачыларның һөнәри дәрәҗәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфаларына билгеләнгән квалификациясе таләпләренә туры килүен билгеләү гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс уздыру тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органнары тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә. Үткәрү тәртибе аның шартларын, аны үткәрү датасын, вакыты һәм урыны, шулай ук хезмәт килешүе конкурс проектлары үткәрү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмычча бастыруны күздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе әгъзаларының гомми саны һәм аны формалаштыру тәртибе муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнгән. Шәңәр округында орнашкан авыл торак пунктларында жирле администрация вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыру йөкләнә торган жирле администрациянең территориаль органнары житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс уздырылган очракка муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясен төзү тәртибе әле авыл торак пунктларының һәркайсында гражданнар җыены тарафыннан күрсәтелгән кандидатуралар әгъзаларына арасын көртүне күздә тотарга тиеш.

3. Эшкә алушы вәкиле (эш бирүче) хезмәт килеше төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасына конкурсы нәтижәләре буенча бәйге комиссия тарафыннан алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

21. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килү-килмәвен билгеләү максатыннан үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкән;
- 3) йөклө хатын-кызлар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яки бала карау буенча ялда булган өч яшькә житкәнче. Аттестация узган муниципаль хезмәткәрләрне отпусттан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк булмаска мөмкин;

5) вакытлы хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүе яки туры килмәве турында Карап Чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән аларны вазыйфаларында күтәрү турында, ә кирәк булган очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхширгү турында киңәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) Аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен яки аттестация көненнән соң бер айдан да артык вакыт эчендә аның ризалыгы белән вазыйфасында түбәнәйтү турында бүләкләү турында Карап кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жибәрү турында киңәшләр бирә ала.

5. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфасына кимү яки аның ризалыгы белән башка вазифага күчү мөмкинлеге булмау белән ризалашмаган очракта, эшкә алушы (эш бирүче) вәкиле аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житмәү сәбәпле, биләгән вазыйфасыннан муниципаль хезмәттән азат ителергә мөмкин. Күрсәтелгән срок чыкканнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә аны әлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфаларда киметү рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләүне үткәрү турындағы нигезләмә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләүне үткәрү турындағы типлаштырылган нигезләмә нигезендә муниципаль хокукый акт белән раслана.

22. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге жирле үзидарә органы житәкчесе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе рәисе яисә муниципаль хокукый акт вәкаләтле бүтән вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә кертелә:

1) һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм осталык буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата - муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килүе таләп ителә; ;

2) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты

эшчәнлеген жайга салучы акт, жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратының структур бүлекчәсе, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппараты бурычлары һәм функцияләре һәм анда муниципаль хезмәт вазыйфаларының функциональ үзенчәлекләре нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм жаваплылыгы;

3) муниципаль хезмәткәрнең идарә иту һәм башка каарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә иту һәм башка каарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча каарлар проектларын әзерләү, карау сроклары һәм тәртибе;;

6) муниципаль хезмәткәрнең шул ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе Аппараты муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә хезмәттәшлек процедуralары.

3. Вазыйфаи инструкциянең нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә, аттестацияләгәндә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтиҗәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга яки муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына керткәндә, аттестацияне үткәргәндә яки муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

23. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүен өзу өчен нигезләр

1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каалган хезмәт килешүен өзу нигезләреннән тыш, муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән чик яшькә ирешү;

2) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату. - аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, чит ил гражданлыгын алырга, яисә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә дайми яшәү хокукын раслый торган башка документны алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданы, чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә дайми яшәү хокукын раслый торган чит ил гражданын алырга хокуклы., муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

3) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләуләрне һәм тыюларны үтәмәү.";

4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елга гына рөхсәт ителә.

V. Эш вакыты һәм ял вакыты

24. Эш (хезмәт) вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

25. Муниципаль хезмәткәр ялы

1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата тотуны саклап қалып, еллык ял бирелә, аның құләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусттан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

3. Ел саен үткәрелә торган төп түләүле ял 30 календарь көн дәвамында муниципаль хезмәткәргә бирелә.

4. Ел саен түләнә торган өстәмә яилар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук Россия Федерациясе Федераль законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен ел саен түләүле өстәмә ял бирү тәртибе һәм шартлары муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

5.1. Өчен нормага салынмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә хезмәт көне озынлығы өч календарь көн дәвамында нормага салынмаган хезмәт көне өчен ел саен түләнә торган өстәмә ял бирелә.

6. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле карапы белән акча күләмен бер елдан да артык сакланмычы гына ял бирелә ала.

7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата керем сакланмычы гына ял бирелә.

VI. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр, муниципаль хезмәт стажы

26. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

1. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан (алга таба - вазыйфаи оклад), шулай ук муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) торган акчалата тоту рәвешендә башкарыла.

2. Өстәмә түләүләргә керә:

1) тиешле елларны эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

3) Муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэммин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алып, түләү тәртибе яллаучы (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биренмәрне үтәгән өчен премияләр;;

4) айлык акчалата бүләкләү;

5) сыйныф чины өчен айлык өстәмә түләү;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләнә торган түләү;

7) матди ярдәм.

3. Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән таләпләрне үтәгән килеш, муниципаль хокукий актларда шулай ук түбәндәгә өстәмә түләүләр каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә ай саен компенсация түләү; ;

2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза үткәру, хокукий актлар проектларын әзерләү һәм үзгәрту һәм аларны югары юридик белемгә ия юрист яки башкаручы сыйфатында визалау керә торган муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләү (юридик эш өчен өстәмә));

3) фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәҗәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәҗәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләү;

4) муниципаль хезмәткәрләргә Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләү.

4. Муниципаль хезмәткәргә закон нигезендә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләү өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә билгеләнә.

5. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакы күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан чыгарыла торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

27. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәүне тәэммин итүче эш шартлары;

- 2) акчалата эчтэлекне үз вакытында өм тулы күләмдә алу хокуы.;
- 3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль озынлыгын билгеләү, ял қөннәре өм эшләми торган бәйрәм қөннәре, шулай ук ел саен үткәрелә торган түләүле ялны тәэмүн итү торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә өм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәтә күрсәтү.;

5) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп чыккан очракта, тиешле еллар эшләгән өчен өм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмүн итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмүн итү;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә өм мөлкәтенә зыян килгән очракта мәжбүри дәүләт иминләштерүе.;

7) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт узган чорда яисә ул туктатылғаннан соң, ләкин вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килгән хезмәткә яраклылык чорында авырган яисә югалткан очракка мәжбүри дәүләт социаль иминиятләштерүе.;

8) муниципаль хезмәткәрне өм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә өм шартларда вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан өм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе бетерелүгә яки жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсе өзелүгә яки оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуға бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

3. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

28. Муниципаль хезмәткәрне өм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмүн итү

1. Лаеш муниципаль районның Александр авыл жирлегендә жирле үзидарә органнарында, муниципаль органнарда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләр (алга таба - жирле үзидарә органнары), әлеге Нигезләмәнең 1.1, 1.2, 2 өм 2.1 өлешләрендә билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алыш, тиешле еллар эшләгән өчен Татарстан Республикасы кодексы, әлеге нигезләмә (алга таба - тиешле еллар эшләгән өчен пенсия) нигезендә, әлеге пунктның 1.1, 1.2, 2 өм 2.1 өлешләрендә билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алыш, тиешле еллар эшләгән өчен:

1) тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен аның озынлыгы муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы кодексының 5 нче кушымтасы нигезендә билгеләнә торган муниципаль хезмәт стажы булу.

2) әлеге Нигезләмәнең 29 пунктындағы 2 өлешенең 1 өм 2 пунктының 3 пунктындағы "е" пунктчасында, шулай ук әлеге пункттың 2.1 өлеше нигезендә башка вазыйфаларда күрсәтелгән вазыйфаларда 10 елдан ким булмаган эш (хезмәт) стажы булу;; 3) Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең соңы биләгән вазыйфасыннан өм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәттән азат итү, каралган нигезләр буенча:

а)"Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындағы 1 өлешенең 1 өм 3 пунктлары (муниципаль хезмәткәрне сәләтсез яисә законлы көченә кергән суд карары белән чикләнгән хокуктан файдалануга сәләтсез дип танылган очракта) ";

б) 1-3, 5 пунктлары (дәүләт хезмәтенә күчерелгән яисә сайланма эшкә (вазыйфага) күчкән очракта, 77 статьясындағы беренче өлешенең 7-9 пунктлары, 81 статьясындағы беренче өлешенең 1-3 пунктлары, Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 83 статьясындағы беренче өлешенең 2, 5 өм 7 пунктлары белән.

1.1. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындағы 1 өлешенең 1 пункттында, 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (муниципаль вазыйфа биләгән затның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәэмүн итү өчен вазыйфа гамәлгә куелган вәкаләтләренең билгеләнгән чоры тәмамлануга бәйле рәвештә хезмәт шартнамәсе вакыты чыккан очраклардан тыш), муниципаль хезмәткәрләр "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындағы 1 өлешенең 1 пункттында, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча Татарстан Республикасында

муниципаль хезмәткәрләр, Россия Федерациисе Хезмәт кодексының 81 статьясындагы беренче өлешенең 3 пунктында каралганча, Өгәр Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгән вакытта алар "иминият пенсияләре турында" Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукин бирә торган яшкә житсәләр, йә аларга вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясе яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясе билгеләнгән булса, әлеге пунктның 2 өлешендә билгеләнгән очраклардан тыш.

1.2. "Россия Федерацииндә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 3 пунктында (муниципаль хезмәткәрне законлы көченә кергән суд каары белән яраксыз дип танылган очракта) каралган нигезләр буенча, 2 пунктта (муниципаль вазыйфаны биләгән затның вәкаләтләренең билгеләнгән срокы тәмамлануга бәйле рәвештә, үз вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәэммин итү өчен вазыйфасы билгеләнгән зат вәкаләтләренең үтәлешен тәэммин итү өчен, муниципаль вазыйфа биләүче затның вәкаләтләре, 5 (дәүләт хезмәтенә күчерелгән яисә сайлаулы эшкә (вазыйфага) күчкән очракта, 77 статьясындагы беренче өлешенең 8 һәм 9 пунктлары, 81 статьясындагы беренче өлешенең 1 һәм 2 пунктлары, Россия Федерациисе Хезмәт кодексының 83 статьясындагы беренче өлешенең 2, 5 һәм 7 пунктлары, эштән азат ителгән вакытка картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясен алуға бәйсез рәвештә, тиешле елларны эшләгән өчен пенсия алу хокукина ия.

2. "Россия Федерацииндә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пунктында, 1, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча (муниципаль вазыйфа биләгән затның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәэммин итү өчен вазыйфа гамәлгә куелган вәкаләтләренең билгеләнгән чоры тәмамлануга бәйле рәвештә хезмәт шартнамәсе вакыты чыккан очраклардан тыш), муниципаль хезмәткәрләр "Россия Федерацииндә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 19 статьясындагы 1 өлешенең 1 пунктында, 2 пунктларында каралган нигезләр буенча Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр, Россия Федерациисе Хезмәт кодексының 81 статьясындагы беренче өлешенең 3 пункты нигезендә "Иминият пенсияләре турында" Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукин бирә торган яшкә житкәнчә йә вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясе яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясе билгеләнгәнчә, әлеге Нигезләмәнең 29 пунктындагы 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында күрсәтелгән вазыйфаларда Эш (хезмәт) стажы, шулай ук әлеге пунктның 2.1 өлеше нигезендә эш (хезмәт) стажы булган очракта, тиешле елларны эшләгән өчен

2.1. Әлеге пунктның 1 өлешендәге 2 пунктында, 2 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән Эш (хезмәт) стажына шулай ук Татарстан Республикасында 1 өлешнең 4 һәм 11 пунктларында, 1, 2 пунктларында, 29 пунктың 2 өлешендәге 3 пунктындагы "а" - "д", "ж" һәм "з" пунктчаларында күрсәтелгән вазыйфаларда Эш (хезмәт) чоры да исәпләнә, әгәр бу чорлар турыдан-туры элек булган һәм (яисә) турыдан-туры күрсәтелгән вазыйфаларда эшләгән (хезмәткә) биш елдан артмаган очракта, әлеге Нигезләмәнең әлеге Нигезләмәнең 29 пунктындагы 2 өлеше. Шул ук вакытта нигезләмәнең 1 өлешендәге 4 һәм 11 пунктларында, 1, 2 пунктларында, 29 пунктың 2 өлешендәге 3 пунктындагы "а" - "д", "ж" һәм "з" пунктчаларында күрсәтелгән, 1 өлешнең 1 һәм 2 пунктларында, 29 пунктың 2 өлешендәге 3 пунктындагы "е" пунктчасында күрсәтелгән вазыйфаларда Эш (хезмәт) чоры да исәпкә алына.

3. Тиешле елларны эшләгән өчен Пенсия "иминият пенсияләре турында" Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукин бирә торган яшкә житкәч йә вакытыннан алда картлык буенча иминият пенсиясе яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясе билгеләнгәч билгеләнә. Тиешле еллар эшләгән өчен Пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен туләнә.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле елда аның озынлыгы муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 ел, № 50-ТРЗ Татарстан Республикасы кодексының 5 нче күшымтасы нигезендә билгеләнә торган муниципаль хезмәт стажы булганда, муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата тотуының 20 процента күләмендә билгеләнә. Һәр тулы ел эчендә муниципаль хезмәт стажы тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күрсәтелгән стаждан тыш айлык акчалата тотуының 3 процентка арта. Шул ук вакытта тиешле елларны эшләгән өчен пенсия күләме муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата кеременең 50 процентаиннан артмаска тиеш.

4.1. Элгэр әлеге пунктның 4 өлеше нигезендә билгеләнгән тиешле елларны эшләгән өчен пенсия күләме "имииният пенсияләре турында" Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлеше нигезендә билгеләнгән картлык буенча иминият пенсиясенә беркетелгән түләүдән артмаса, тиешле елларны эшләгән өчен пенсия картлык буенча иминият пенсиясенә күрсәтелгән беркетелгән түләүгә тигез күләмдә түләнә.

5. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшләгән өчен пенсия күләмен билгеләү муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары ńäm вазыйфалары нисбәте нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь күләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле вазыйфасы буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь күләмнән артмаска тиеш.

6. Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасы буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсиянең максималь күләмен исәпләгендә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең тиешле вазыйфасы буенча вазыйфаи окладның максималь күләме (элгэр вазыйфаи оклад максималь ńäm минималь әнәмияткә ия булса) кулланыла, ә стажның озынлыгы ńäm ай саен түләү муниципаль хезмәткәргә тиешле елларны эшләгән өчен пенсия күләмен билгеләгендә билгеләнгән шундый ук мәгънәләрдә исәпкә алына муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә.

7. Тиешле елларны эшләгән өчен пенсия күләме, муниципаль хезмәт тукталган көнгә яисә аларга картлык буенча иминият пенсиясен алу хокукуын бирә торган яшькә житкән көнгә биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча йә муниципаль хезмәтенең башка вазыйфасы буенча, әлеге вазыйфада эшләү вакыты кимендә 12 тулы ай тәшкил иткән очракта, тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләүне сорап мәрәжәгать иткән затның теләге белән исәпләнә. Муниципаль хезмәтенең күрсәтелгән вазыйфаларын бетергән очракта тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләүгә мәрәжәгать иткән мизгелгә акчалата эчтәлек күләме шундый ук яисә аңа тиңләштерелгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының тигезлеге Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының тәңгәллеген билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

8. Айлык акчалата тоту составына, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия исәпләнә ńäm билгеләнә торган составка вазыйфаи оклад ńäm Класс чины өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә кертелә.

9. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсияне билгеләү әлеге пунктның 1 ńäm 2 өлешләре нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукуна ия булган электрон документ рәвешендә бирелгән граждан гаризасы буенча башкарыла.

10. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү турындагы гаризага күшымта итеп бирелә:

- 1) паспорт яисә шәхесне раслаучы башка документның күчермәсе, яше, гражданлыкка каравы;
- 2) хезмәт кенәгесенең күчермәсе, шулай ук кирәк булганда муниципаль хезмәт стажын раслый торган ńäm элгэр Нигезләмәнен 30 пунктында күрсәтелгән башка документларның күчермәләре; ;
- 3) тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләүне сорап мәрәжәгать иткән затның айлык акчалата тоту күләме турында белешмә, муниципаль хезмәткәрнең тиешле вазыйфаи оклад ńäm айлык түләүләр күләмен, шулай ук муниципаль хезмәтенең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә билгеләү датасын үз эченә алган тиешле вазыйфасы буенча.

11. Элгэр пунктның 10 өлешендәге 1-3 пунктларында күрсәтелгән документларның күчермәләре белән бергә аларның төп нөхчәләре дә тапшырыла, алар документларны кабул иткәндә күчермәләре белән туры килә ńäm мәрәжәгать итүчегә кире кайтарыла.

12. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләнгән затның яшәү урыны буенча түләнә. Яшәү урыны алмаштырылганда, аны китерүне оештыруны да кертеп, тиешле елларны эшләгән өчен пенсия түләү аның яңа яшәү урыны яисә пенсия эше нигезендә тору урыны буенча ńäm теркәү органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелгән теркәү документлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Татарстан Республикасы территориясеннән читкә дайми яшәү өчен китүче (киткән) затларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

14. Тиешле елларны эшләгән өчен Пенсия гариза биргән көннән, шул исәптән электрон документ рәвешендә, ләкин муниципаль хезмәт яисә муниципаль вазыйфадан, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасыннан яисә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфасыннан яисә дәүләт граждан хезмәте вазыйфасыннан, йә Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасыннан яисә федераль дәүләт хезмәте вазыйфасыннан азат ителгән көннән соң килә торган көннән дә иртәрәк түләнә ыем түләнә, шулай ук муниципаль хезмәт яисә муниципаль вазыйфадан, Татарстан Республикасы Дәүләт, әлеге пунктның 3 өлешендә каралган.

15. Тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләнгән зат әлеге пунктның 14 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләгән очракта, тиешле елларны эшләгән өчен пенсия түләү күрсәтелгән вазыйфаларның берсен биләгән көннән соң туктатыла. Әлеге затларны күрсәтелгән вазыйфалардан азат иткәннән соң, аларга тиешле елларны эшләгән өчен пенсия элеккеге шартларда йә аларның, шул исәптән электрон документ рәвешендә бирелгән гаризасы буенча янадан яңартыла, пенсия муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәтнең соңғы вазыйфасы буенча янадан билгеләнә.

16. Тиешле елларны эшләгән өчен пенсияне индексацияләү (өстәмә арттыру), муниципаль хезмәткәрләрең вазыйфаи окладларын үзәкләштерелгән тәртиптә арттырганда, әлеге пунктның 4 өлеше кагыйдәләре буенча исәпләнгән тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләмен арттыру юлы белән башкарыла. Тиешле елларны эшләгән өчен пенсия күләмен янадан исәпләү (төзәтмәләр керту) пенсионерның әлеге пунктның 4 ыем 7 өлешләре нигезендә, шул исәптән электрон документ формасында бирелгән гаризасы буенча муниципаль хезмәт стажын билгеләнгән тәртиптә үзгәрткәндә башкарыла. Бу очракта пенсия күләмен янадан исәпләү пенсионер гаризасы кабул ителгән айдан соң килүче айның беренче числоусыннан башкарыла. Гариза аларга мондый исәп-хисап ясау өчен кирәклө барлык документларны бер үк вакытта бирү шарты белән кабул ителә.

17. Әгәр федераль законнара башкача билгеләнмәгән булса, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы ыем дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле елларны эшләгән өчен пенсия, башка нигезләр буенча тиешле елларны эшләгән өчен пенсия, гомер буе карап торган өчен пенсия, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын яисә Татарстан Республикасында муниципаль вазыйфаларны биләгән затлар пенсиясенә ай саен өстәмә, өстәмә (гомерлеккә) айлык матди тәэммин ителеш нигезендә бер үк вакытта тиешле елларны эшләгән өчен пенсия алу хокукуна ия муниципаль хезмәткәргә ай саен, инвалидлык буенча пенсия (инвалидлык буенча иминият пенсиясеннән тыш), федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, Россия Федерациясенең башка субъектлары бюджетлары, жирле бюджетлар акчалары, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенең башка субъектлары, жирле бюджетлар, жирле үзидарә органнары актлары нигезендә билгеләнә ыем финансдан торган картлык (инвалидлык) буенча иминият пенсиясенә айлык башка өстәмә, федераль бюджет, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенең башка субъектлары, жирле үзидарә органнары актлары нигезендә, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия яисә аның теләге буенча башка түләү түләнә.

18. Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләр билгеләү, билгеләү, яңадан исәпләү ыем түләү, аларны китерүне оештыруны да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү ыем түләүне гамәлгә ашыручы орган тарафыннан башкарыла.

19. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында башкасы каралмаган

булса, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү, аны китереп житкеру, пенсиядән тотып калу өчен каралган тәртиптә башкарыла.

20. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү, пенсия күләмен билгеләү һәм яңадан исәпләү, пенсия түләү, пенсия документларын алыш бару, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләр билгеләү һәм түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

21. Муниципаль хезмәткәр, шул исәптән муниципаль хезмәттән әштән киткәннән соң да аның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле булган очракта, үлгән кешенең гаилә әгъзалары, федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә, туендыруучысын югалткан очракта, пенсия алырга хокуклы. 22. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләрне билгеләү һәм түләү турындагы мәгълүмат социаль тәэминатның Бердәм дәүләт мәгълүмат системасында урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүматны социаль тәэминатның Бердәм дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру (алу) "дәүләт социаль ярдәме турында" 1999 елның 17 июлендәге 178-ФЗ номерлы Федеरаль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

29. Муниципаль хезмәт стажы

1. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлығы) дайми (штат) нигездә эшләү (алмаштыру) чорлары кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларында (муниципаль Хезмәт муниципаль вазыйфаларында). Шул ук вакытта 2006 елның 1 гыйнварыннан муниципаль хезмәт стажына Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда, ә аны раслаганчы - Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфалары реестры белән эшләү чорлары кертелә;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) әлеге пунктның 2 өлеше нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Татарстан Республикасы Дәүләт органнарында (Татарстан АССР) башка дәүләт вазыйфаларында Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында;

4) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органнарында, Союз һәм автоном республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, шәһәрләрдә, поселокларда һәм авыл Советларында, халық депутатларының һәм аларның башкарма комитетларында вазыйфаларда, шул исәптән сайланулы нигездә, дайми нигездә шарты белән, Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, дәүләт вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органнарында, Союз һәм автоном, күрсәтелгән вазыйфаларда эшләү (хезмәт итү) вакыты федераль законнар нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукын бирә торган федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә исәпкә алына;

5) хәрби хезмәт үткән, хәрби хезмәт үткән, жинаяты-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле елларны эшләгән өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпләнгән вазыйфаларда (хәрби вазыйфаларда) хезмәт үтү (хәрби вазыйфаларда);

6) Федераль Салым полициясе органнары һәм наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен тикшереп тору органнары хезмәткәрләре вазыйфаларында, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфалар исемлеге нигезендә билгеләнә торган вазыйфалар исемлеге нигезендә;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләре вазыйфалары;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфалары;

9) ынәр берлекләре органнарына сайлау (делегацияләү) нәтижәсендә дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында вазыйфалардан азат ителгән, дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән башлангыч ынәр берлеге органнарына сайланган (делегацияләнгән) ынәр берлекләре хезмәткәрләре биләгән вазыйфаларны да кертеп, профсоюз органнарына сайлану (жибәрү) нәтижәсендә вазыйфалардан азат ителгән хезмәткәрләр вазыйфаларын да кертеп, федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайлап қуелган вазыйфаларда.:

а) КПССның Үзәк, республика, өлкә ыәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук 1991 елның 6 ноябренә кадәр райкомнар хокуклары булган предприятие, оешмаларда парткомнарда, оешмаларда;

б) республика ыәм жирле ынәр берлекләре органнары аппаратларында 1990 елның 26 октябренә кадәр;

11) Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Пенсия фонды бүлеге, Татарстан Республикасы районнарында ыәм шәһәрләрендә Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре житәкчеләре, белгечләре вазыйфаларында 2001 елның 1 гыйнварыннан 2013 елның 31 марта на кадәр;

12) федераль законнар нигезендә башка вазыйфаларда.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын ыәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт вазыйфалары биләү чорлары тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына түбәндәге тәртиптә кертелә:

1) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында ыәм дәүләт хезмәтенен Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә ыәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларында, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарында, күрсәтелгән реестрны раслаганнан соң, әлеге вазыйфаларны тиешле дәүләт хезмәте вазыйфалары исемлегенә керту очракларында, әлеге вазыйфаларны алга таба тиешле дәүләт хезмәте вазыйфалары исемлегенә керту очракларында;

2) 1995 елның 26 маеннан Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген ыәм Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре вазыйфалары реестрында каралмаган вазыйфаларда Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларын ыәм Татарстан Республикасы дәүләт хезмәте вазыйфаларының Жыелма исемлеген раслаганчыга кадәр, әлеге вазыйфаларны алга таба тиешле дәүләт вазыйфалары яисә дәүләт хезмәте вазыйфаларының исемлегенә керту очракларында, эш (хезмәт) чорлары;;

3) 1995 елның 26 маена кадәр житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайлап қуелган вазыйфаларны биләү чорлары;:

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы ыәм аның Аппараты, Татарстан Республикасы дәүләт (Парламент) Контроль комитеты ыәм аның аппараты;

в) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты ыәм аның аппараты;

г) Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетлары, дәүләт идарәсенен башка органнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Дәүләт идарәсе (идарә органнары) органнарында;

д) Татарстан Республикасы вәкиллекләре;

е) жирле дәүләт хакимиите ыәм идарәсе органнары (район, шәһәр, район шәһәрләрендә халык депутатлары Советлары, районнар администрацияләре, республика әнәмиятендәге шәһәрләр, районнар) ыәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституциячел күзәтчелек комитеты;

з) Татарстан Республикасы халык депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясе;

4) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайлап қуелган вазыйфаларны биләү чорлары;:

а) Татарстан Республикасы Югары Советы (Татарстан АССРның Югары Советы) ыәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумы, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, поселоклар,

авыл Советларында, халык депутатларының қәм аларның аппаратларында;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) қәм аның аппараты, район, шәйәр, район башкарма комитетлары, шәйәрләрдә, поселоклар қәм авыл Советлары халык депутатларының башкарма комитетлары;

в) Татарстан АССР Министрлар Советының Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыкларында қәм ведомстволарында.

3. Муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазыйфасы сакланып калган башка чорлар кертелә.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган тиешле елларны эшләгән өчен ел саен түләнә торган өстәмә отпускның дәвамлылығын билгеләү қәм аларга федераль законнарда, Столбище авыл жирлеге Уставында караплан башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставында караплан башка гарантияләр билгеләү өчен, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә, "Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында" 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына кертелә (исәпләнә).

30. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү қәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажы, чакырылып буенча гражданнарының хәрби хезмәттә булу вакытынан тыш, календарь тәртиптә башкарыла, ул ике эш көне өчен хәрби хезмәт көне исәбеннән исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгарганда хезмәт (эш) чоры гомумиләштерелә.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документ булып билгеләнгән үрнәктәге хезмәт кенәгәсе тора.

3. Муниципаль хезмәт стажын исәпләгендә исәпкә алынучы хезмәт кенәгәсендә язулар аларны хезмәт кенәгәсенә кертелгән көнгә гамәлдә булган хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелергә тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелуче хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез булып торган дөрес яки төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда караплан тәртиптә үзгәрешләр кертелә. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслаучы язмалар булмаган очракларда әлеге стаж шуши стажга кертелә торган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслаучы документларның күчермәләрен күшүп күрсәтелгән белешмәләр нигезендә расланы.

4. Хәрби хезмәт узу, аңа тиңләштерелгән башка хезмәт чоры, шулай ук Федераль Салым полициясе органнары, таможня органнары хезмәткәрләренен хезмәт узу чоры хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язмалар, хезмәт исемлекләре белән расланырга мөмкин.

5. Кирәклө очракларда әлеге Нигезләмәнен 29 пунктында караплан вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслау өчен хокукый актларның күчермәләре йә вазыйфага билгеләп кую яисә вазыйфадан азат иту турында аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин.

6. Хезмәттәге югары казанышлар өчен бүләкләү күләме муниципаль хезмәт вазыйфасын муниципаль хезмәт вазыйфасын били торган жирле үзидарә органы акты белән, муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе карапы нигезендә билгеләнә. Әлеге комиссия жирле үзидарә органының хокукый акты белән төзелә. Муниципаль хезмәт стажын билгеләү буенча комиссия турында Нигезләмә Жирле үзидарә органы тарафыннан расланы.

7. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать иткәндә, билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәт стажын раслый торган документлар нигезендә билгеләнә.

VII. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү, муниципаль хезмәткәрнен дисциплинар жаваплылығы

31. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләу

1. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаларын намуслы ńэм нәтижәле башкарулары, мактауга лаек хезмәте, аерым мөһим ńэм катлаулылыктагы биремнәрне үтәве өчен түбәндәгә бүләкләр кулланыла ала:

- 1) рәхмәт белдерү;
  - 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;
  - 3) կыйммәтле бүләк тапшыру;
  - 4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яки бүләкләрнең башка төрләрен бүләкләү;
  - 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
  - 6) федераль законнар ńэм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Лаеш муниципаль районы Александр авыл жирлеге Уставында ńэм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка төр кызыксындыру.
2. Әлеге пунктның 1 өлешендә каралган бүләкләүләрне куллану тәртибе ńэм шартлары муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

32. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылығы

1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт вазыйфаларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәгә дисциплинар җәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

2. Дисциплинар җинаятыкә юл куйган муниципаль хезмәткәр вакытлыча (эмма бер айга гына), дисциплинар җаваплылык мәсъәләсен хәл иткәнчегә кадәр, акча тотуны саклап калып, вазифаларыннан читләштерелә ала. Бу очракта муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар Жәзаларны куллану ńэм исәптән төшерү тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

33. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне ńэм тыюларны, таләпләрне үтәмәгән ńэм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, "Коррупциягә каршы тору турында" Федераль закон ńэм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне ńэм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турында таләпләрне үтәмәгән өчен Нигезләмәнен 32 пунктында каралган түләтүләр салына.

2. Әлеге Нигезләмәнен 17 ńэм 18 пунктларында каралган хокук бозулар кылган очракларда ышаныч югалу сәбәпле муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттән китәргә тиеш. 3. Әлеге Нигезләмәнен 17, 18 ńэм 32 пунктларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) тарафыннан нигездә кулланыла:

- 1) коррупциячел ńэм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад (алга таба-хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе);
- 2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү ńэм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре, әгәр тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә жибәрелгән булса;
- 3) коррупциячел ńэм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе доклады, анда аны қылуның факттагы ҳәлләре бәян ителә ńэм бары тик аның ризалыгы белән ńэм коррупциячел хокук бозу фактын тану шарты белән генә муниципаль хезмәткәрнең язма анлатмасы (ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат ителү рәвешендә түләтүне кулланудан тыш));

4) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

5) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерүне үткөрү өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең тәбәк яисә жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән сәяси партияләр булмаган тәбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегендә төзелгән Ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү өчен нигез була алмый.

6. Тикшерү үткәргәнчегә кадәр Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе муниципаль хезмәткәрдән язмача аңлатма таләп итәргә тиеш. Эгәр ике әш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәрләргә құрсәтелгән аңлатма тапшырылмаса, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү өчен киртә булып тормый.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 17 пунктнандағы 5 яки 7 өлешендә каралган хокук бозулар кылған очракта, тикшерү нәтижәләре турыннан доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатыләр конфликттың жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул муниципаль хезмәткәргә дисциплинар жәза куллану буенча яллаучы (әш бириүче) вәкиленә тәкъдимнәр әзерли. Муниципаль хезмәткәрләргә башка хокук бозу очрагында тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсенә әшкә алучы вәкиленә (әш бириүчегә) тапшырыла.

8. Әлеге Нигезләмәнең 17, 18 һәм 32 пунктларында каралган түләтүләрне кулланганда муниципаль хезмәткәрләргә кылынган коррупциячел хокук бозу характеры, аның авырлығы, муниципаль хезмәткәрләргә башка чикләүләр һәм тыюлар, коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән мәнфәгатыләр конфликттың булдырмау яисә жайга салу турында таләпләрне үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаларын башкаруның алдагы нәтижәләре исәпкә алына.

9. Әлеге Нигезләмәнең 17, 18 һәм 32 пунктларында каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча әшкә яраксызылығы, отпусткта булу чорын исәпкә алмыйча, коррупция хокуқын бозган көннән бер айдан да соңға калмыйча, нигезле сәбәпләр аркасында хезмәттә булмаган башка очракларда кулланыла, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткөрү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә куелған таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатыләр конфликттың жайга салу буенча комиссия тарафыннан құрсәтелгән Тикшерү материалларын карау вакыты. Шул ук вакытта жәза коррупцион хокук бозу кылған көннән алыш алдан да соңға калмыйча кулланылырга тиеш.

10. Аларга коррупциячел хокук бозу кылған очракта, муниципаль хезмәткәргә карата жәза алу турыннан актта түләтүне куллану нигезе сыйфатында "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 27.1 статьясыннан 1 яки 2 өлеше құрсәтелә.

11. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм нигезләмәләре бозылған норматив

хокукый актларны курсәтеп түләттерү куллану турындагы актың күчermәсе, мотивларны курсәтеп, муниципаль хезмәткәргө тиешле акт чыккан көннән алыш өч эш көне эчендә тапширыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

12. Жәза федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять бирелергә мөмкин.

13. Әгәр дә түләттерелгән көннән соң бер ел эчендә муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 32 пунктындагы 1 өлешенең 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар жәзага тартылмаса, ул түләтлемәгән дип санала.

14. Яллаучы (эш бириүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 32 пунктындагы 1 өлешенең 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар жәзаны үз инициативасы, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы яисә аның турыдан-туры житәкчесе үтенече буенча дисциплинар жәза алған көннән бер ел үткәнчегә кадәр төшерергә хокуклы.

15. "Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле эштән азат ителгән затлар реестрына, ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан эштән азат итү рәвешендәге жәза куллану турындагы белешмәләр кертелә.

VIII. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

34. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм күрсәтелгән тәкъдимнәрне эшкә алучы вәкиленә (эш бириүчегә) керту;
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүнен һәм тиешле документларны рәсмиләштерүнен оештыру;;
- 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алыш бару.;
- 5) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алыш бару.";
- 6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алыш бару.;
- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бириү;
- 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертугә конкурс үткәрү;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә атtestация үткәрү;
- 10) Кадрлар резервы белән эшләүнен оештыру һәм аны нәтижәле куллану;
- 11) муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапширыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүнен оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итә торган белешмәләргә билгеләнгән форманың рөхсәтен рәсмиләштерү.;

12) "Россия Федерациясендэ муниципаль хэмээт турында" Федераль законның 13 статьясында ыэм башка федераль законнаарда билгелэнгэн муниципаль хэмээткэрлэрнең керемнэрэе, мөлкете ыэм мөлкэти характердагы йөклэмэлэрэе турында мэгълуматларны, шулай ук муниципаль хэмээт белэн бэйле чиклэулэрне үтэүнэ тикшерүнэ оештыруу;

13) муниципаль хэмээткэрлэргэ муниципаль хэмээтнен хокукий ыэм башка мэсьэлэлэрэе буенча консультация бири;

14) хэмээт законнары ыэм элеге Кодекста билгелэнэ торган башка кадр эшлэрэе мэсьэлэлэрэн хэл итуу.

3.1. Муниципаль хэмээт өчен килешүү нигезендэ кадрлар эзэрлэү

1. Столбище авыл жирлегенең жирле үзидарэ органнары муниципаль хэмээтнен югара квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында Россия Федерациясэе законнары нигезендэ ыэм "Россия Федерациясендэ муниципаль хэмээт турында" Федераль закон нигезлэмэлэрэн исээпкэ алыш, гражданнаарны килешүү нигезендэ муниципаль хэмээт өчен эзэрлэүнэ оештыра алалар.

2. Алга таба муниципаль хэмээтне узу йөклэмэсе белэн максатчан укыту турындагы шартнамэ (алга таба - максатчан уку турында шартнамэ) жирле үзидарэ органы белэн граждан арасында төзелэ ыэм күрсэтелгэн жирле үзидарэ органында муниципаль хэмээт үтү буенча гражданың уку тэмамланганнан соң билгелэнгэн срок эчендэ йөклэмэсен күздэ tota.

3. Максатчан укыту турында килешүү төзүү конкурс нигезендэ гамэлгэ ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарэ органы тарафыннан игълан итэлэ ыэм жирле үзидарэ органында оештырыла торган Конкурс комиссиясе тарафыннан үткэрэлэ.

5. Конкурс комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) вэкиле ыэм (яки) аның вэкалэтле муниципаль хэмээткэрлэр (шул исээптэн муниципаль хэмээт ыэм кадрлар, Юридик (хокукий) бүлекчэлэр мэсьэлэлэрэе буенча бүлекчэлэн, э андий бүлекчэлэр булмаган очракта) кертелэ - максатчан укыту турындагы килешүү нигезендэ граждан муниципаль хэмээт үтэргэ тиеш булган жирле үзидарэ органы эшчэнлэгэн кадрлар ыэм юридик (хокукий) алыш бару өчен жаваплы муниципаль хэмээткэрлэр, шулай ук муниципаль хэмээт белэн бэйле мэсьэлэлэр буенча бэйсез эксперт-белгечлэр сыйфатында персональ мэгълуматларны курсэтичэ чакырылган фэнни, мэгариф ыэм (яки) башка оешмалар вэкиллэрэе. Бэйсез экспертлар саны Конкурс комиссиясе өгъзаларының гомуми саныннан кимендэ дүрттэн бер өлешен тэшкил итэргэ тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул иткэн каарларга йогынты ясый алтырлык мэнфэгатьлэр каршылыклары килеп чыгу мөмкинлэгэн булдырмас өчен формалаштырыла.

7. Конкурс комиссиясе рэисеннэн, рэис урынбасарыннан, сэргатипдэн ыэм комиссия өгъзаларыннан тора.

8. Максатчан уку турында килешүү төзүгэ конкурс үткэрү турындагы мэгълумат "Камская новь" район газетасында ("Кама ягы") басылып чыгарга ыэм "Интернет" мэгълумат-телекоммуникация чөлтэрэндэ жирле үзидарэ органының рэсми сайтында элеге конкурсны үткэрү датасына кадэр бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Элеге пунктын 8 пунктында каралган конкурсны үткэрү турындагы мэгълуматта гражданнаар тарафыннан уку тэмамланганнан соң алмаштырылырга тиешле муниципаль хэмээт вазыйфалары төркемнэрэе; элеге вазифаларга карата квалификация талэплэрэе; элеге пунктын 11 пунктында туры китереп конкурска тапшырыла торган документлар исемлэгэ, аларны кабул иту урыны ыэм вакыты; күрсэтелгэн документлар кабул итэлэ торган срок; конкурсны үткэрү датасы, урыны ыэм тэртибе; максатчан укыту турында шартнамэ төзүгэ кандидатларны бэялэү ыэм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуралары күрсэтелэ.; язма бирэм темасы (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирэм булса), шулай ук башка мэгълумат материаллары да булырга мөмкин.

10. Максатчан укыту турында шартнамэ төзүгэ конкурста катнашу хокукуна Россия Федерациясэе дэүлэт телен белүчэ ыэм беренчэ тапкыр көндэзгэ формада белем алучы Россия Федерациясэе бюджет системасы бюджетлары хисабына көндэзгэ формада белем алучы

гражданнар ия. Күрсәтелгән конкурста катнашучы граждан мунисипаль хезмәткә көргән вакытта, шулай ук әлеге пунктның 34 өлешендә каралған барлық вакыт эчендә мунисипаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен "Россия Федерациясендә мунисипаль хезмәт турында" Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

1) шәхси гариза;

2) мунисипаль хезмәткә көрүче гражданны жирле үзидарә органына тапшыру өчен федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, фотоларны күшүп, үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета.;

3) паспорт күчермәсе (паспорт конкурска килү белән шәхсән тапшырыла);

4) хезмәт кенәгесе күчермәсе яки гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчәнлеге элек гамәлгә ашырылмаган очраклардан тыш);

5) "Россия Федерациясендә мунисипаль хезмәт турында" Федераль закон нигезендә гражданда мунисипаль хезмәткә көрүгә һәм аны узуга комачаулык торган авыруның булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе.;

6) белем бирү оешмасыннан граждан беренче тапкыр көндөзге уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алынын, шулай ук ул үзләштерә торган белем бирү программыны турында (һөнәр, белгечлек яки әзерлек юнәлешен күрсәтеп), граждан тарафыннан уку планы нигезендә арадаш аттестацияләр узу нәтижәләре турында, аның уставында һәм мәгариф оешмасының эчке тәртибе кагыйдәләрендә каралған вазыйфаларның үтәлеше турында белешмәне үз эченә алган белешмә.

7) язма бирем (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карапы буенча әлеге статьяның 11 өлеше нигезендә граждан тарафыннан тапшырылган документларга көртөлгән персональ белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырыла.

13. Дәгъвачыларны бәяләу һәм сайлап алу үткәрелә торган Конкурс комиссиясе утырыши әлеге статьяның 11 өлешендә күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамлангандан соң 14 календарь қөненнән дә соңга калмычка уза. Конкурс комиссиясе утырыши урыны, датасы һәм вакыты турында конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан мондый утырыш үткәрелгән көнгә кадәр өч эш қөненнән дә соңга калмычка хәбәр ителә. Конкурс комиссиясе утырышин конкурс комиссиясе рәисе, ә аның булмавында конкурс комиссиясе рәисе урынбасары үткәрә.

14. Конкурс комиссиясе утырыши, әгәр анда аның әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өттән икесе катнашса, вәкаләтле санала.

15. Конкурс комиссиясе караплары ачык тавыш бирү юлы белән конкурс комиссиясе әгъзаларының күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче тавыш биргән карап кабул ителгән дип санала.

16. Конкурс комиссиясе дәгъвачыларны әлеге статьяның 11 өлешендәгэ 1 - 6 пунктларында күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуранары нәтижәләре буенча бәяли. Конкурс процедуранары жирле үзидарә органы карапы буенча индивидуаль әңгәмә, тест үткәрү һәм (яки) язма биремне күздә тота.

17. Элеге әңгәмә барышында претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләу максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләу түбәндәгә критерийлар буенча башкарыла::

1) теоретик белем дәрәжәсе;

2) логическое төзү җавап;

3) сөйләм белеме һәм культурасы;

4) претендентның мәгариф оешмасында өлгереш дәрәжәсе, фәнни басмалар булу, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм белем бирү оешмалары үткәрә торган башка чараларда катнашу.;

5) булу һөнәри мотивация;

6) жирле үзидарә органнырында практика узу.

19. Шәхси әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) претендент эзлекле рәвештә, теманы тулы күләмдә ачты;

2) претендент теманың эчтәлеген тұлышынча ачып бирсә, ике баллға тигез итеп, әмма төгәлсезлеккә қәм кечкенә хаталарга юл күйса;;

3) бер баллға дәгъва қылучы эзлекле булса да, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлеккә қәм хаталарга юл күйган;;

4) әгәр дәгъва қылучы теманың эчтәлеген ачмаган икән, шактый төгәлсезлекләр қәм хаталар жибәргән.

20. Шәхси әңгемә нәтижәләре буенча дәгъвачыга тапшырылған баллар конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан туплана.

21. Претендентлар тестлары жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торған теоретик мәсьәләләр исемлеге нигезендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупцияға каршы тору өлкәсендә Россия Федерациясе қәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүгә туры китереп үткәрелә.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү претендентның тест сорауларына биргән дөрес жаваплардан чыгып, конкурс комиссиясе тарафыннан башкарыла.

23. Тест нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан претендентларга куела:

1) биш балл, әгәр дә дөрес жаваплар бирелгән 86-100 процент сораулар тест;

2) дүрт балл, әгәр дөрес жаваплар бирелде 70-85 процент сораулар тест;

3) тест сорауларының 51-69 процентына дөрес жаваплар бирелсә, өч балл;

4) ике балл, әгәр дә дөрес жаваплар бирелде 35-50 процент сораулар тест;

5) бер балл, әгәр дөрес жаваплар бирелде 20-34 процент сорауларны тест;

6) ноль балл, әгәр бирелә дөрес жаваплар кименде 20 процент сорауларны тест.

24. Язма бирем конкурс комиссиясе тарафыннан билгеләнгән қәм конкурсу үткәруды тұрындағы мәгълүматта күрсәтелгән тема буенча басма рәвештә әзерләнә.

25. Язма бирем темасы дәгъва қылучының Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупцияға каршы тору өлкәсендәге Россия Федерациясе қәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен белүен, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүен ачыклау өчен сайлап алына.

26. Язма биремне бәяләү критерийлары булып бирелгән теманы тұлышынча ачу, язма сөйләм культурасы тора.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) претендент эзлекле рәвештә, язма биремненән эчтәлеген тулы күләмдә ачса, өч баллға;

2) претендент язма биремненән эчтәлеген тулы күләмдә ачса, ике баллға төгәлсезлекләр қәм кечкенә хаталар жибәргән;;

3) претендент эзлекле, әмма язма биремненән эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган очракта, бер баллға төгәлсезлек қәм хаталар юл күйган;;

4) язма бирем темасы эчтәлеген дәгъвачы ачмаган очракта ноль балл.

28. Язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дәгъвачыга тапшырылған баллар конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан туплана.

29. Конкурс процедуралары нәтижәләре буенча ин күп балл жыйған дәгъва қылучы конкурста жинүче дип санала.

30. Конкурс комиссиясенән тавыш бирү нәтижәләре беркетмә белән рәсмиләштерелә, ул конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче қәм конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан имзалана. 31. Конкурс комиссиясенән жинүчене билгеләү тұрындағы каары конкурста жиңгән претендент белән жирле үзидарә органы тарафыннан максатчан уку тұрында шартнамә төзү өчен нигез булып тора.

32. Конкурста катнашкан гражданнарга язма формада аның тәмамланғаннан соң бер ай әчендә нәтижәләр тұрында хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашу белән бәйле чыгымнар (конкурс уздыру урынына бару қәм кире кайту, торак урынны наймга алу, Яшәү, әлемтә чаралары хезмәтеннән файдалану и.б.) гражданнар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

34. Максатчан уку тәмамланғаннан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри үтүү срокы

максатчан уку турында килемшү белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок максатчан уку турындагы Шартнамәгә ярашлы рәвештә, жирле үзидарә органы гражданга социаль ярдәм чараларын биргән сроктан да ким була алмый, ләкин биш елдан да артмый.

35. Максатчан укуту турында шартнамә якларның бурычлары һәм жаваплылығы Россия Федерациясе законнары нигезендә максатчан уку турында шартнамә белән билгеләнә.

36. Максатчан укуту турында килемшү гражданин белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатчан укуту турындагы шартнамәдә каралган чыгымнарны финанс белән тәэмин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

35. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы буенча бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы яллаучы (әш бируч) вәкиленә кирәклө мәгълүмат.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын Россия Федерациясе законнары нигезендә, Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләре белән эшкәртергә кирәк.

36. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

1. Муниципаль хезмәткәр үз эшен бащлап жибәрә, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар теркәлә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән қыскартканда аның шәхси эше жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең соңғы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясе архивында саклана.

3. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органын, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясен бетергәндә аның шәхси эше жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлекнең ликвидацияләнгән жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе функцияләре тапшырылган муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә яки аларның варисларына саклауга тапшырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

37. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры

1. Лаеш муниципаль районында Александр авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

3. Муниципаль хезмәткәр үлгән (үлгән) яки муниципаль хезмәткәрне судның законлы көченә кергән каары белән аның булмавы яисә вафаты дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр реестрдан үлем (үлем) көне яки суд каары законлы көченә кергән көнне төшереп калдырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукий акт белән раслана.

38. Кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре муниципаль хезмәт

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре булып торалар:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларына, аларның һөнәри сыйфатларын һәм компетентлыгын исәпкә алып, югары квалификацияле белгечләр билгеләп кую.;
- 2) муниципаль хезмәткәрләрне хезмәт буенча алга этәрүгә ярдәм итү.;
- 3) муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләү һәм муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем бируч.;
- 4) кадрлар резервын булдыру һәм аны нәтижәле куллану;

5) аттестация үткәрү юлы белән муниципаль хезмәткәрләрнең эш нәтижәләрен бәяләү;

6) гражданнары муниципаль хезмәткә көргөндә һәм аны узганда кадрлар белән эшләгәндә кадрлар сайлауның заманча технологияләрен куллану.

39. Муниципаль хезмәттә Кадрлар резервы

Лаеш муниципаль районның Александр авыл жирлегендә муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен Кадрлар резервы булдырыла ала.

IX. Муниципаль хезмәтне һәм аны үстерү программыны финанслау

40. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү, пенсия белән тәэммин иту чыгымнарын, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәэммин итүгә бәйле башка чыгымнары да кертеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла, әгәр муниципаль хезмәт турында Федераль законда яисә Татарстан Республикасы кодексында башкача билгеләнмәгән булса.

41. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

1. Муниципаль хезмәт үсеше муниципаль хезмәтне үстерү программалары һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтне үстерү программалары белән тәэммин ителә.

2. Жирле үзидарә органнары һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеген нәтижәлелеген арттыру максатларында жирле үзидарә органнарында экспериментлар үткәрелергә мөмкин. Элеге пунктның 1 өлешендә күрсәтелгән муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәрү тәртибе, шартлары һәм сроклары Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары һәм муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

X. Йомгаclaу һәм күчмә нигезләмәләр

42. Күчмә нигезләмәләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелгән квалификация разрядлары әлеге Кодекста билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннарына тигезләштерелә, түбәндәгә тәртиптә:

1, 2 яки 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче квалификация разряды гамәлдә булган 1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшченең класслы чиннарына тәңгәлләштерелә;

1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшченең класслы чиннарына тәңгәлләштерелә; муниципаль хезмәт Кинәшчесенең квалификация разряды 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт Кинәшчесенең класслы чиннарына тәңгәлләштерелә;

1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт референтының квалификация разряды муниципаль Хезмәт 1, 2 яки 3 класслы референт дәрәҗәсенә тәңгәлләштерелә;

муниципаль хезмәт секретаренең квалификация разряды 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт секретаренең класслы чиннарына тәңгәлләштерелә.

2. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон үз көченә көргәннән соң муниципаль хезмәт вазыйфаларында муниципаль хезмәткәрнең эш чоры, билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирү өчен, тиешле класслы чинда булу вакытында исәпләнә.

3. Муниципаль хезмәткәрләргә социаль гарантияләрне тәэммин иту максатларында, тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләрне финанслау һәм түләү, аларны китерү чыгымнарын да кертеп, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләрен пенсия белән тәэммин иту өчен каралган тәртиптә һәм шартларда башкарыла.

4. 2020 елның 1 октябренә кадәр шәңәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (сәркәтибе) вазыйфасын биләү өчен муниципаль хокукий актларда һөнәри белем дәрәҗәсенә карата квалификация таләпләре Урта һөнәри белем һәм муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек буенча кимендә ике ел яисә өч елдан ким булмаган хезмәт стажына карата булырга мөмкин.

5. 2019 елның 1 гыйнварына кадәр әлеге Нигезләмә һәм муниципаль берәмлекнең башка муниципаль хокукий актларында муниципаль хезмәт вазыйфаларының өлкән һәм (яисә) кече төркемнәре вазыйфаларын биләү өчен һөнәри белем дәрәҗәсенә карата квалификация таләпләре (урта гомуми белем булган очракта) каралырга мөмкин, муниципаль хезмәтнең тиешле

вазыйфасы буенча "Татарстан Республикасында тәртип саклау буенча жәмәгать пунктлары турында" 25.04.2015 ел, № 33-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы нигезендә жәмәгать тәртибен тәэмин итүдә катнашу керә.